

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ambrosii Calepini Dictionarivm Vndecim Lingvarvm

Calepino, Ambrogio

Basileae, 1616

P ante Y

[urn:nbn:de:bsz:31-107476](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-107476)

des. Gall. Petite boîte de booy. Ital. Picciol baffolo. Ger. Ein büß-
 tin. Hisp. Pequena buxeta. Ang. A little boxe. Corn. Celsus lib.
 6: Liquidum collyrium pixidicula servatur.
 Pyxidatus, adjectivum, Quod pyxidæ similitudinem refert.

senzudæ. Gall. Emballe, mu au ferri dani vne boîte. Ital. boffo-
 solato. Ger. Den büßsta geiß. Hisp. Cosa encaxada en buxa.
 Pol. Słotwi podobni. Ang. Layed up in a boxe. Plin. lib. 11. cap.
 6: Committitur pyxidatus.

Q LITERA muta est, prop-
 modū supervacua, sicut &
 K: quoniam e potest implere
 carum vicē: & propter nihil
 aliud scribenda videtur, nisi
 ut u vocalem semper post
 se sequentē in eadem syllaba
 cū altera vocali conjun-
 gat, quæ alioqui in eadem
 syllaba conjungi nō possit,
 obliquiorēq; & pinguiorē
 efficiat. Quintil. lib. 12.
 ca. 10: Duras & illa syllabas
 facit, quæ ad conjungendas
 deiniū subiectas sibi vocales
 eū utilis, al' as supervacua: ut
 Equū, ac Equos scribitur, quū
 ipse etiā vocales duæ efficiant
 sonū, qualis apud Græcos nullus
 est, ideoq; scribi illorū literis
 nō potest. Quod sanē terminatio
 ipsius q; & necessaria consec-
 quentia alterius u post illud,
 & ante alterā vocalē indicare
 potest. Nunquā enim in eadē
 syllaba vocalē post q; ponere
 possumus, qn̄ inter q; & vocalē
 u interponamus, ut Qualis, quæ-
 tor, sequor, secutus, in Lut Torqueo,
 toris in x, ut Coquo, coxi.
Q in notis antiquorū Quintus,
 vel Quintinus. Q vel QV quartus.
Q M quomodo Q A M, vel A M,
 quemadmodū. Q S S S. Quæ
 supra scripta sunt. Q R F E. V.
 Quod redē factū esse videtur.
Q V A E S. Quæstiones. Q L.
 Quinti liberti. Q V A E S. Quæ-
 stio. Q N A N N. quandoq; neq;
 aia, neq; negas. Q B F. Quare
 bonū factū. Q E R E. Quanti
 ea res exit. Q F. Quinti filius.
 Q I F. Quinti Lucii filius. Q
 vel Q V I N T. Quintilian.
 Q B M V. quæ bene meū vixit.
 Q E R E I V D A. Quanti ea
 res erit, iudiciū dabo. Q V I R.
 Quintes. Q J. Quinti libertus.
 Q M. Quisotus Mutius. Q B F.
 Quare bene factum.

Quæ adverbium significationem habens per locum. [77] *N*
 e x p l. 27. 51. Gall. Par au. Ital. Per ab luoga. Ger. Wodurch / da
 durch. Bel. Imet / waer. Hisp. Per qual lugar. Pol. Kiered. Vng.
 Maly sile. Ang. By what way. Autor Pnapex: Ad fontē dic mi-
 hi quā sit iter. Cicero pro Cæcina: Omnes introitus quā adiri
 poterat in eū fundū. Idē a. Philip. Ipse in templū, nescio quā,
 per cuniculū ascendit. Aliquādo ponitur pro in quantū, sive
 quatenus. Senec. Hominē quippe quā animal est, mo-
 veni sensu oportet. Aliquādo pro partim vel tum. Plin. Epi-
 stol. 49. lib. 3: Medium tempus distentum, impeditumq;: quā
 officii maximis, quā amicis principū egisse. Cicero Quinto
 Fratri: Omnia convertit hedera, quā balum villæ, quā inter-
 columnis ambulationis. Idem Attico lib. 1: Quā domini, quā
 advocati sibi libis confecti sunt id est. Tum domini, tum advo-
 cau. Idem abbi ad eundem: At quā honesta, quā expedita
 tua consilia, quā evigilata tuis cogitationibus, quā itineris,
 quā navigationis, quā congressus, sermonisq; cum Cæsarchid
 est, tum itineris, tum navigationis, tum congressus & sermonis
 cum Cæsare. Vel (ut Budæus interpretatur) quā in parte itine-
 ris, navigationis & congressus sit mentio. Et rursum lib. 15: In-
 telligo te distentissimum esse quā de Buthrotius: quā de Bru-
 to: id est, partim ob Buthrotios, partim ob Brutū ludos. In-
 terdū quā idem valet, quod quā ratione vel quo modo. Virg.
 1. Aeneid. Quā facere id possis, nostram sunc accipe mentem.
 Aliquādo idem quod quā parte. Ovid. in Epistol. Phylli-
 dis: Quā patet umbrosū Rhodope glacialis ad Hæmū. Est
 etiā quā ablativus sceminis, à nominativo quæ: nā quā no-
 minativo non utimus nisi in cōpositis. Quā gratia pulchrē di-
 citur pro quamobrem. Plaut. in Amph. Amphitryo redire ad
 aayim melius est nos. A M Quā gratia? Quā de re similiter ali-
 quando pro quamobrem ponitur. Cic. Quā de re, iudices, vo-
 bis magnopere providendū est. Aliās idē est quod de quare.
 Cic. 2. Rhetor. Firmatur similitudine ejus rei quā de re agitur.
 Quā causa, idē quod quamobrem Plaut. in Menæch. Quā
 de te merui, quā me causa perderes? Similiter quā de causa.
 Plin. 11. ca. 7: Quā de causa levior illis quā cæteris panis est.
 Quācūque, adverbium est loci. Per quācūque, partem, vel
 per quēcūque, locum. [78] *N* Gall. Par où se fait, par quel
 lieu on se fait. Ital. Per ogni parte. Ger. Ob wa hindurch / durch
 was theu ober ort. Hisp. Por todas partes. Pol. Ktore dokotnik. Vn-
 Mundo sile. An. By what former way or place. Liv. 1. ab Vibe: Vbi
 eō ventum est, quācūq; incedit armata multitudo, pavore ac
 tumultū facit. Est etiā quācūq; ablativus à quēcūq; ibi-
 dem. Is Africanus ubi quācūq; & quācūq; matre genitus, &c.

Quadrāntēniū, antepen. acuta, Vsq; ad quādā partem. Sic
 aliquantulum. [79] *N* Gall. Par quel que part, l'ou
 moyen. Ital. Al quanto. Ger. Dem theu / etlicher maas. Hisp. Por
 guna parte. Vng. Nemenny modon. Ang. By some way or mean.
 Plin. lib. 26. cap. 10: Tria autem genera ejus, latum, & dactylū
 longius, quādāntenus rubens.

Quadrāntē, f. p. instrumentū planū, aut modicē concavū, super
 quo cibos dissecamus: ita dictū à figura quadrata: nam quæ
 orbiculati sunt figura, orbis nominantur. [80] *N* Gall. Va
 lent quarrē. Ital. Quadrato tagliere. Ger. Ein viereckiger
 tisch. Bel. Ein viereckte tuteor. Hisp. Instrumento para cortar el
 Pol. Taleri quadratowy. Vng. Zego tanyr. Ang. A round
 dem & mensæ dicuntur: solentq; in suis cōi lingulis convivia
 apponi. Neq; solum ex ligno, stannove, aut argento, ut hodie
 verumetiam ex pane siccant. Vade est illud apud Vng. 7. An-
 patulis nec patere quadrat. Et paulo post. Heus enim mō-
 sus cōsumimus. & Aliena quadrā vivere, est alienis sumptibus
 vicitare. Juven. Satyr. 5: Vt bona summa putes aliena vivere
 quadrā. & Quadrā piacere. Mart. lib. 6. Quā mētis iudicium
 mihi quadrāme placente, sive femur leporis, sive quid his si-
 mile. Bos in quadrā argentea, sive in mō- & 3700. In cui
 personam sustinet officium aliquod egregium pollicentem,
 nec ulli tamen sunt ului nisi ad voluptatem aut fastum.

Quadrāgenāriū, a, um, Quod in se continet quadraginta
 ut Quadrāgenarius lapis: id est, quadraginta librarum. Qua-
 drāgenarius homo: id est, quadraginta annorū. [81] *N*
 arabim. v. s. p. arabim. Gall. Quarante ans. Ital. Quaranta
 anni. Ital. De quaranta anni. Ger. Vierzig jahre. Hisp. De quarenta
 años. Pol. Czerdytych mlaton. Vng. Negyven éves ember. An.
 Of forty years. Grex quadrāgenarius: id est, quadraginta capi-
 tū. Liv. 7. ab Vibe: Quadrāgenarū octo cohortes, lectis-
 siora virorū scribitur. & Quadrāgenarū cohortes: id est, qua-
 draginta viros continentes.

Quadrāgenāriū, a, Numerus distributivus, sicut bini, &c.
 [82] *N* arabim. v. s. p. arabim. Gall. Quarante. Ital. Quaranta.
 Ital. Quaranta. Ger. Vierzig und vierzig. Hisp. Quaranta. Pol.
 Czterydziesiąt. Vng. Negyven és negyven. Ang. Forty and
 5. cap. 2: Centies vicies ducenti quadrāgeni, sunt viginti octo
 millia & odingenti.

Quadrāgesimū, a, um, Vnus ex numero quadrāgenarū.
 [83] *N* arabim. v. s. p. arabim. Gall. Quaranteime. Ital.
 Quarantesimo. Ger. Das vierzigste. Hisp. Quaranta avésimo. Pol.
 Czerdytysty. Vng. Negyvenedik. Ang. The fortieth in number.
 Plin. lib. 14. cap. 20: Codi parte quadrāgesimū. & Aliquādo
 ultimus ex quadrāgenis. Plin. lib. 2. cap. 8: Quadrāgesimū
 cūda Olympiade. & Quadrāgesimū absolutē dicitur pro qua-
 dragesima parte, ut apud Suet. in Caligula, cap. 4. Pro
 bus, atq; iudicis ubi quōq; conceptus quadāgesimū summa,
 de qua litigaretur, exigebatur. Sic dicimus, decimā, viginti-
 quinquecimam, &c. ut sciam, PARTIS vocabulum vni
 subintelligentes, quod rustice exprimeretur.

Quadrāgesimū, Quater decem adjectivū est numeri cardinalis.
 [84] *N* arabim. v. s. p. arabim. Gal. Quarante. Ital. Quaranta.
 Ger. Vierzig. Bel. Veertich. Hisp. Quaranta. Pol. Cztery-
 dziesiąt. Vng. Negyven. Ang. Fourtie.]

Quadrāgesimū, adverbium numerandi, Quater decem
 [85] *N* arabim. v. s. p. arabim. Gall. Quarante fois. Ital. Quaranta volte. Ger. Vier-
 zigt mahl. Hisp. Quaranta vezes. Pol. Czerdytysty. Vng. Negyven-
 szor.]

Quadrāngulū, adjectivum, Quod habet quatuor angulos.
 [86] *N* arabim. v. s. p. arabim. Gal. Quadrangule. Ital. Quadrato.
 re, qui à quattro corni. Ital. De quattro corni, quadrangulo. Ger. Vier-
 eckig. Hisp. Cosa de quatro angulos. Pol. Cztery korynny.
 Vng. Negy szög. Ang. That hath foure corners.]

Quadrāns, m. t. Quarta pars assis: hoc est, assis tēs. [87]
N arabim. v. s. p. arabim. Gall. La quatreiesme partie d'un tout, ou
 de tout. Ital. Quarta parte di una libra. Ger. Der viertheil eines
 piapparte drei heil. Hisp. Tercera parte de una libra. Vng. Negy-
 res. Ang. Thee one, a fourthing. Plin. lib. 21. Ad rusticū veterem
 recens decoquitur quadrantis pondere in vini festanti-
 bus. Quoties autem de re numaria sermo est, quā drans, quā
 numulus est, teste Plinio, qui & triuncius, vel triuncius vocat,
 & tribus uncias. Vix enim Sclericius quarta pars est denarii: &
 quadrās quarta pars assis. Juvenal. Satyr. 7. Nam si Fortis qua-
 drans tibi nullus in arca ostendatur. Quadrans operæ quæ
 Colum. lib. 2. cap. 4. est quarta pars operæ. & Est etiam qua-
 drās quā de mensuris loquimur, quarta pars Romani sextarii
 hoc est.